

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 45

Kerenski és Kornilow fegyverkeznek egymás ellen

Hír a két versenytárs csapatainak összetűzéséről — Kornilow vérdíjat tűzött ki Kerenski fejére — Az oláhok és oroszok támadásait Ocnánál visszavertük — Az olaszok új kudarca a Monte San Gabrielén

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 12. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Az oroszok és a románok az Ocnától nyugatra fekvő magaslatokat ismételen hevesen megtámadták. Rohamaik többnyire már tűzünkben összeomlottak. Egy ízben ellentámadással vertük őket vissza.

OLASZ HARCTÉR.

A tegnapi nap folyamán csak a Monte San Gabriele lejtőjén került hevesebb harcokra a sor, amelyek reánk nézve kedvezően végződtek. Egyébként nem volt különös esemény.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Berattól délkeletre előcsapataink olasz osztagokat a felső Osumán át visszavetették. Podgradecnél, az Ochrida-tó mellett, csapataink tulerőben levő ellenség nyomása elől kitértek.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, szeptember 12. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A flandriai arcvonal több szakaszán, Artolsban és St. Quentinól északra, a tüztvékenység az esti órákban jelentékenyen feléledt. Állásaink előterében több ízben gyalogsági összetűzésekre került a sor.

A német trónörökös hadcsoportja: A Champagneban a Sonime Py-Souain országot két oldalán francia osztagok erős tűzhatás után erőszakos felderítésekre törtek előre. Tűzzel és közellharcban visszaizták őket. Foglyok maradtak kezünkön. — Verdun előtt a tüztvékenység alább hagyott.

19 ellenséges repülőt lelőttünk, egyiküket Voss hadnagy (46-ik légi győzelem) terítette le.

KELETI HARCTÉR.

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Keleti-tenger és a Dniina között előcsapataink több helyen harcban visszaverték orosz felderítő osztagokat. A rigai csatában ejtett foglyok számát 8900-ban állapítottuk meg. A zsákmány 325 ágyú, ebből egyharmadrész nehéz ágyú, több megterhelt rendes keskenyvágányú vasúti vonat, nagy árkászanyag, lösz- és élelmiszerkészletek, számos gépkocsi és más csapatszállító jármű.

József herceg vezérezredes arcvonala: A Pruth és a Moldava között több ízben élénk tüztvékenység és felderítő ütközetek. Az oroszok Solkánál nem folytatták támadásukat. Tigrul Ocnától dél-nyugatra az ellenség ötször tört előre vonalaink ellen.

Macedon arcvonal: Az Ochrida-tó délnyugati partján a helyzet lényegében nem változott. A monastiri medencében erősebb volt a tüzelés, mint az utóbbi napokban.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 12. A Wolff-ügynökség jelenté szeptember 12-én este:

Nincs ujság.

Az angolok új offenzívára készülnek

Berlin, szeptember 12. Rotterdamból jelentik: A lapok azt írják, hogy az angol hadvezetőség az eddigi offenzívák kudarca után még egy második őszi offenzívát akar kezdeni. Észak-Franciaországból érkező hírek is egybehangzóan azt jelentik, hogy a londoni kormány okvetlenül szükségesnek tartja, hogy újabb erőfeszítéssel próbálkozzanak.

A német flotta Reval ellen

Genf, szeptember 12. Gotlandban heves ágyutüzelés hallatszik. Londonban hírlik, hogy Reval ellen a flottatámadás megkezdődött.

Kerenskit nem ölték meg

Stockholm, szeptember 12. Az Aftonbladet jelenti: A Kerenski meggyilkolásáról szóló hírt nem erősítették meg. Általában ezt v. lótlannak tartják.

A kormány proklamációja

Pétervár, szeptember 12. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A kormány a vidéki kormánybiztosokhoz körtáviratot intézett, amelyben közli Kornilow állásfoglalását és Pétervár ellen nyomulását s felszólítja őket, hogy a lakosságot világosítsák föl a helyzetről és gondoskodjanak a rend fenntartásáról. Kerenski a csapatokhoz intézett felhívásban kijelenti, hogy a volt generaliszimusz hűséget szüntelt a nemzet iránt és hitszegőnek bizonyult, Pétervár ellen csapatokat küldött és a frontot meggyengítette. — Skobelew munkásminiszter felszólította a munkásokat, hogy támogassák a kormányt.

A kormány eltávozik Pétervárról

Stockholm, szeptember 12. Kerenski meggyilkolásáról nem érkezett megerősítő jelentés, de a helyzet teljesen homályos. Kornilow a tisztokra, a kozákokra és a polgári pártokra támaszkodik. Sawnikow is mögötte áll. A téli palotában nagyon nyomott a hangulat. A lakosság rémülettel hagyja el Pétervárt, csupán szombaton 6000 menetjegyet adtak el. A bankok értékpapír- és pénz-részleteiket elküldték s a kormánynak rövid időn belül vár elutazása miatt korlátozták forgalmukat. — Klembowski tábornok kijelentette, hogy a rigai arcvonalon egész hadosztályok hagyják el állásaikat. A szökevények száma rendkívül nagy.

Kerenski és Kornilow hadi készülődései

Stockholm, szeptember 12. Finnország és Svédország közt a távirati összeköttetés megszakadt. Az ide érkező hírek igazolják, hogy Kerenski és Kornilow közt véres katonai mérkőzések indultak meg. Klem-

URANIA

Ma, esztörtökön
szeptember 13.

Földes Imre
színműve.

A KURUZSÓ

4 felvonásban.

Főszereplők:

Osztos Gyula,
K. Halmi Margit, Uray
Tudor, Lenkeffy Ica,
Bárány Gizella, Z. Mol-
nár László.

Gyula

a hőstenor

viágáték.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor

APOLLO

Ma, esztörtökön
szeptember 13.

Arvin Huszár színdarabja
első előadása

A keresztelés pák

legalmás bűnügyi törté-
4 felvonásban.

Főszereplők: Arvin Huszár

Isten bosszúja

drama 2 felvonásban.

Előadás kezdete
5 7 és 9 órákor

bowski tábornok, az új főparancsnok kijelentette, hogy 35,000 főnyi kormányhű csapat van Pétervárott. Hírlik, hogy Kornilow támogatására két hadosztály indult el. A vasúti forgalom mindenütt szünetel.

Rotterdam, szeptember 12. Az orosz munkástanács lapja, az „Izwestija” írja: Kornilow tervszerűen készítette elő akcióját. — Lassankint visszarendelte Pétervárról a csapatokat, amelyek a forradalom hívei voltak és helyettük hozzá hű csapatokat és kozákokat rendelt Pétervárra. Kornilow vezérkari főnöke, Lukowski tábornok azt táviratozta Kerenskinék, hogy ha nem teljesíti Kornilow követelését, a fronthezét veszélybe kerül.

Kornilow tábora növekszik

Basel, szeptember 12. A Daily News jelenti: A nyugati arcvonal csapatai Kornilow mellett foglalnak állást.

Bern, szeptember 12. A Havas-ügynökség jelenti Pétervárról: Wasilkow tábornok Pétervár katonai parancsnoka vezérkarával együtt titokban elhagyta Pétervárt. A garnizon egy része Nochtidzaba vonult, ahol Kornilow előérsei állanak. Azt hiszik, hogy a kivonulás az ideiglenes kormány tudta nélkül történt.

Az entente Kornilow mellett

Zürich, szeptember 12. A Neue Zürcher Zeitung jelenti Párisból: Nincs e percben tisztázva, hogy az entente mennyiben állott Kornilow mögé. — Az utóbbi időben olyan jelek mutatkoznak, hogy Kerenskit elejtették.

Gent, szeptember 12. A párisi lapok erőlyesen állást foglalnak Kornilow és az ententera nézve rendkívül értékes kadetpárt hívei mellett. Kerenski, aki mestere a szónak, mint a hadsereg és a flotta legfőbb vezetője, csatlódást keltett, Kornilow azonban rendkívüli tetterőről tett tanúságot a chaosban. A Kornilow és Kerenski közti konfliktus végeredményéről megoszlanak a vélemények.

Kornilow ultimátuma után

Rotterdam, szeptember 12. A Kerenski és Kornilow közt kitört konfliktusról Williams Harold a következőket jelenti a Daily Chronicle-nak: A konfliktus egész világosan a moszkvai konferencián jutott kifejezésre, ahol minden vita e körül forgott; az utóbbi napokban kiélesedett és az északi frontheadereg biztosai és a főhadiszállás vezérkara közti polemikává fejlődött a rigai visszavonulást illetően. A biztosok védekeztek a vezérkar ama szemrehányása ellen, hogy az orosz csapatok gyávák voltak és azt mondták, hogy a vezérkar szándékával tulozza a dolgokat, még pedig az ellenforradalom érdekében. — Gorkij Maxim lapja még azt is állítja, hogy a főparancsnok önként adta föl Rigát, hogy rémületbe kergesse a közönséget.

Mint kiderült, Lwow már pénteken késő este átnyújtotta Kerenskinék Kornilow ultimátumát Frolow tábornoknak, a pétervári katonai kerület volt parancsnokának kíséretében. Szombaton minisztertanács volt, amelyen állítólag a sovjet képviselői is résztvettek. Lwowot és Frolowot azon éjszaka letartóztatták, ugyszintén a pétervári helyőrségnek mintegy ötven tisztjét. Az állami banknak és a pétervári részvénytársulati bankoknak megparancsolták, hogy szombaton tartásuk zárva hivatalaikat. A pániktól elfogott pétervári lakosok e nap folyamán formálisan megostromolták az ugynevezett Nikolaj-pályaudvart, ahonnan a vonatok Moszkvába

mennek és különvonatokat követeltek. Hogy a német előnyomulás miatt való félelem miatt tették-e ezt, vagy a fenyegető belső zavargás miatt, nehéz megállapítani.

Vérdíj Kerenski fejére

Stockholm, szeptember 12. A finn határról jelenti, hogy Kornilow 50,000 rubelt tűzött ki Kerenski fejére.

Az ellenforradalmi összeesküvés

Zürich, szeptember 12. A Corriere della Sera jelenti Pétervárról: Az ellenforradalmi összeesküvés arra irányul, hogy az ideiglenes kormány összes tagjait eltölgják. Az összeesküvők székhelye Odesszában van. Ugy látszik, hogy a vidék nagyrészt megnyerték az új mozgalomnak.

Az anarkia Pétervárott

Bern, szeptember 12. A Petit Journal jelenti: A pétervári polgári hatóságot fölfüggesztették. A 3-ik doni kozák ezred megszállotta a középületeket. A kronstadti flotta követeléseket nyújtott át az ideiglenes kormánynak.

A bolshevikiek fegyverkezése

Stockholm, szeptember 12. A bolshevikiek vasárnapra hirdetett tüntetése elmaradt. Ennek dacára a helyzet veszedelmes, mert a bolshevikieknek sok géppuskájuk és 25,000 puskájuk van. A forradalom féltéves évfordulóján tüntetést akarnak rendezni a háború ellen. Kronstadtnban is meglepetésekre vannak elkészülve.

Kerenski terrorja

Pétervár, szeptember 12. A kormány megtiltotta a Nowoje Wrenja megjelenését, mert részletesen hozta Kornilow fölhívását és megrövidítve közölte Kerenski fölhívását.

Letartóztatták a finn képviselőket

Bern, szeptember 12. A Daily Mail jelenti: A felosztatott finn országgyűlés ötven képviselőjét letartóztatták. Vyborgban a finnek fölbombantották az állami lövedékgyárat.

Ujabb 20,000 tonna

Berlin, szeptember 12. A Wolff-ügynökség jelenti:

Az északi hadszíntéren elsüllyesztettek német tengeralattjárók hét gőzöst és két vitorlást, összesen 20,000 bruttótonna tartalommal. Köztük volt két nagy, telfegyverzett gőzös és egy angol szállító gőzös. A vitorlások hajók bányagerendát és szódát vittek.

A francia kormányválság

Painlevé nem tud kormányt alakítani

Gent, szeptember 12. (Havas.) Painlevé visszaadta kabinetalakításra kapott megbízatását Poincarénak, mert nem tudott egységes pártot alakítani. Poincaré újból fölkerlte Painlevét, hogy folytassa tanácskozásait. Painlevé gondolkozási időt kért.

A központi hatalmak válasza a papának

Bécs, szeptember 12. A Korr. Bureau jelenti: A központi hatalmak a jövő héten átnyújtják a pápa jegyzékére a választ, amely a legelőzékenyebb hangu lesz; köszönetet mond a pápa békeközvetítéséért és kijelenti, elvi készségét a tartós békére, amely az államok összes jogait megóvjá. Azután részletesen foglalkozik a pápa jegyzékének egyes javaslataival.

A Vatikán új békefeltételeket vár a központi hatalmaktól

Hága, szeptember 12. A Vatikán reméli, hogy a központi hatalmak válaszában kifejtendő új békefeltételek az ententera elfogadhatók lesznek. A pápa optimista hangulatban van. A Vatikánban a béketárgyalásokat karácsony előttre várják.

Debrecen urai

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke

Debrecen város adóhivatala most terjesztette be a legtöbb adót fizetők névjegyzékét, amelynek alapján az igazoló választmány a virilis törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékét fogja összeállítani. A névjegyzék szerint Debrecen legnagyobb adófizetői a következők:

Steinfeld István birtokos 19,487 K, Singer Lajos élelmező 17,936 K, Cheie Sajé borkereskedő 16,772 K, Papier Géza marhakereskedő 14,861 K, Fürst Odön birtokos 12,730 K, id. Kardos László kereskedő 12,672 K, Nagy Illés marhakereskedő 12,585 K, Gyarmathi István birtokos 12,351 K, id. Weichinger Károly háztulajdonos 12,150 K, Ungvári József birtokos 6887 K, Geiger Simon terménykereskedő 5931 K, Németh András vendéglős 5921 K, May Andor igazgató 5895 K, Csanak Jenő bérlő 5439 K, Aufricht Vilmos birtokos 5192 K, Aron Manó szeszkereskedő 51215 K, Benkő János birtokos 4936 K, Pavlovics Károly háztulajdonos 4764 K, Szilágyi Imre ügyvéd 4756 K, Kovács Gyula vaskereskedő 4681 K, Kaszanyitzky Andor kereskedő 4681 K, Horváth János gyáros 4600 K, Ullmann Károly kereskedő 4589 K, Hegedűs Sándor kereskedő 4429 K, Sándor Imre kereskedő 4429 K, Auszterlitz Ármán háztulajdonos 4300 K, Enger Mózes marhakereskedő 4200 K, Kontsek Géza kereskedő 4127 K, Vecsey Zoltán birtokos 4086 K, Ekly József birtokos 4044 K, Klár Andor kereskedő 4007 K, Szilcz Ferenc bérlő 3918 K, Balogh István birtokos 3819 K, gróf Degenfeld József birtokos 3798 K, Schlachta János kereskedő 3683 K, Kenyeres Károly birtokos 3537 K, Molnár Antal bankigazgató 3411 K, Gáll Ferenc 3327 K, Kertész Imre birtokos 3223 K, Harangi Sándor birtokos 3217 K, Muraközi László gyógyszerész 3163 K, id. Schwartz Vilmos kereskedő 3090 K, dr. Varga Imre ügyvéd 3062 K, Littauer Alter borkereskedő 3057 K, Kovács Aladár vendéglős 2994 K, Fischer Adolf kereskedő 2987 K, Félegyházy János kereskedő 2944 K, Polgári Bálint birtokos 2890 K, Rickl Antal birtokos 2868 K, Rickl Gedeon birtokos 2848 K, dr. S. Szabó László ügyvéd 2791 K, Sesztina Jenő kereskedő 2784 K, dr. Sz. Nagy Kálmán orvos 2784 K, Schlamma Herman lókereskedő 2772 K, Deák István birtokos 2746 K, dr. Szép és Brüll ügyvéd 2727 K, Kun Antal birtokos 2724 K, Horvát János birtokos 2719 K, Möricz Ferenc birtokos 2706 K, dr. Fráter Imre orvos 2644 K, Polgári József birtokos 2625 K, Tóth István építész 2615 K, Bosznay J. és társa kereskedő 2603 K, Szikszay Lajos birtokos 2600, Márkus Jenő vendéglős 2491 K, Szentkirályi Tivadar takarékpénztári igazgató 2567 K, Trászi Géza birtokos 2533 K, Szalay József táblabíró 2480 K, Sümegey Ferenc 2447 K, dr. Baltazár Dezső püspök 2441 K, dr. Berger Andor ügyvéd 2367 K, Berzöfny Vincze takarékpénztári tisztviselő 2365 K, Böszörményi Pál birtokos 2362 K, dr. Gajzágó Béla táblaelnök 2312 K, Nagy Jakab sertéskereskedő 2214 K, Nyilos István birtokos 2177 K, Molnár István birtokos 2111 K, Debreczeni Lajos kereskedő 2103 K, Borgida Farkas vendéglős 2100 K, dr. Szabó Mihály 2096 K, Szántó Győző gyáros 2078 K, Klein Ignác kereskedő 2076 K, B. Kövesdi Imre birtokos 1968 K, Molnár József háztulajdonos 1933 K, Tegdes Károly szabó 1928 K, ifj. Jóna János birtokos 1921 K, dr. Láng Sándor orvos 1903 K, id. Zöld János birtokos 1900 K, Rosenfeld Jakab bérlő 1868 K, dr. Koulóssy Imre ügyvéd 1865 K, Szilágyi Gá-

bor kereskedő 1828 K, Bleier Mór birtokos 1807 K, Rosenberg Emil kereskedő 1803 K, Pinczés Imre birtokos 1805 K, Öry János birtokos 1798 K, Bárány Mór bérlő 1797 K, Löfkovics Artur ékszerész 1773 K, Blattner Gyula kereskedő 1773 K, Landau Izsó terménykereskedő 1758 K, Kenyeres Sándor birtokos 1757 K, Weisz Albert terménykereskedő 7156 K, Szép József birtokos 1739 K, dr. Tervev Tamás ügyvéd 1730 K, Kovács József ny. polgármester 1710 K, Nagy Lajos ügyvéd 1694 K, Hochfelder Jakab háztulajdonos 1676 K, Telegdy György máv. főellenőr 1670 K, Balogh István birtokos 1666 K, dr. Márton Imre ügyvéd 1663 K, Darvas Nándor háztulajdonos 1658 K, dr. Strelinger Győző orvos 1657 K, dr. Irinyi István ügyvéd 1626 K, Lindenfeld József szállító 1610 K, Boldog István birtokos 1611 K, Balogh István birtokos 1592 K, Nagy Lajos hentes 1587 K, Éliás Jakab gazdálkodó 1585 K, Tóth Sándor kereskedő 1558 K, Kohn Manó kereskedő 1555 K, Rosenberg Dávid gyáros 1542 K, Frenkel Jenő kereskedő 1542 K, Frohner Béla háztulajdonos 1510 K, Magoss György dr. városi főügyész 1606 K, Kállai Sándor birtokos 1504 K, Brüll Henrik ügyvéd 1476 K, Szabó József birtokos 1463 K, Márk Endre polgármester 1455 K, Eisenberg Herman kereskedő 1453 K, Müller Sándor szállító 1406 K, Kriss Éliás borkereskedő 1413 K, Molnár Lukács kereskedő 1406 K, Reiter Leopold lókereskedő 1398 K, Jámbor János birtokos 1384 K, dr. Legányi Gyula orvos 1372 K, Weinstein Jakab kereskedő 1364 K, Békés Gyula birtokos 1363 K, Kupfer Jenő kereskedő 1362 K, Ottó Sándor vendéglős 1355 K, Klein Jeremiás mézáró 1352 K, Révi Ferenc likörgyáros 1352 K, dr. Polgár Dániel ügyvéd 1344 K, Nagy Sándor sertéskereskedő 1318 K, Czegléd Gyula birtokos 1312 K, dr. Körösi Kálmán ügyvéd 1306 K, Koszorus Ferenc birtokos 1304 K, Aczél Géza főmérnök 1303 K, dr. Olchvári László ügyvéd 1301 K, Venyige Ferenc 1299 K.

A névjegyzék szeptember 16-ikáig terjedő 8 napi közszemlére van kitéve, amely idő alatt a névjegyzékre bárki megteheti észrevételeit, akiknek pedig erre joguk van, adjuk kétszeres számítását kérhetik. — A névjegyzék a polgármesteri hivatalban van közszemlére kitéve s ott is adhatók be az észrevételek.

Színház és művészet

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: Sztambul rózsája. — (Bemutató előadás.)

PÉNTEK: Sztambul rózsája.

SZOMBAT: Sztambul rózsája.

VASÁRNAP: Délután: A varsói citadella.

VASÁRNAP: Este: Sztambul rózsája.

Sztambul rózsája. (A színházi iroda jelentése.) Ma, csütörtökön este mutatja be a Csokonai-színház, a többi vidéki színházakat megelőzve, az új szezon sláger-operettjét, a Sztambul rózsáját. — Fall Leónak ez az új operettje csupa szín és hangulat. Fall León zenéje valóságos káprázatos szép, dallamos és szellemes. Van benne a török miliót pompásan jellemző keleties muzsika és általános operettzene. A keleties muzsika fajtájából való előjáték, a pikáns odalisk-kettős és a karének, a Kismet-duett, a nászmenet és a fátylevél pompás zeneképe. Az abszolút operettzenéből való a nagyszámu keringő, a barátok kara, az európai szokásokról szóló duett, az ötletes táncok és a többi. Kondza belépője, a naplóírás melodramája a második finálé pedig közel jár az operához. A szenzációs operett szépségeit teljesen érvényre juttatja a minden részletében gondosan előkészített előadás, amelyet Heltai Jenő igazgató rendez. A stílizált jelmezek és látványos díszletek, hatásos rendezés és Karácsonyi Lajos karmester által kitűnően vezetett zenekar hatásosan támogatja a szereplők derék művészi munkáját. — Görög Olga

szép hangja érzéki varázsával zománcozza be Kondza énekszámait. Nagy költséggel gyönyörű toiletteket készítettett e szerepéhez. Horváth Nusj pompás temperamentummal játsza a pajkos Midfi, amely szerephez szintén ragyogó toiletteket csináltatott. Horváth Kálmán nagyszerűen fest a török ruhában és ismét brilirozni fog Achmed szerepében. Várnai (Müller Flórián) minden szavával, mozdulatával derűtséget fog kelteni, a női ruhában pedig olyan kecses és kacér lesz, hogy akármelyik primadonna megirigyelheti. Kassay Károly, a humornak ez az ezermestere s egy kitűnő szerephez jutott: ő játsza Müller hamburgi kereskedőt. Kaffga Gyula pedig Kemal pasa érdekes szerepét aknázza ki. Szóval minden tekintetben szenzációsnak ígérkezik a ma esti premier, amely fél nyolckor kezdődik. A következő előadásokra is már elkapták a jegyek nagyrészét.

A Wekerle-kormány bemutatkozott

— A képviselőház ülése —

Budapesti, szeptember 12.

Két hónapos szünet után ma újra összejött a képviselőház, hogy meghallgassa a Wekerle-kabinet programját. Wekerle Sándor miniszterelnök kifejtette, hogy kormánya teljes egészében átvette elődjének programját, tehát az általános választójog az alapja s ha a választójogi törvényjavaslat a Házban nem kap többséget, új választásokat fog elrendelni. A miniszterelnök ezután a szociális intézkedések egész sorozatát jelölte meg, mint amelyek megvalósítására törekszik. A külpolitikát illetően az eddigi irányzat fentartása mellett szállott síkra.

A miniszterelnök programbeszéde után a pártok szónokai megvitatták a kormánynyilatkozatot. Elsőnek Tisza István gróf szólt föl, aki a nemzeti munkapárt nevében éles harcot helyezett kilátásba arra az esetre, ha a kormány a hatalmat nem kezeli pártatlanul; a kormány választójogi programja ellen is harcolni fog a munkapárt. A kormányt támogató pártok szónokai helyesléssel fogadták Wekerle programját, amely fölött indult vitát a mai ülésen befejezték.

Részletes tudósításunk itt következik:

(Üdvözlés a királynak és Boroevicsnek)

A képviselőház ülését délután 3 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök. Megnyitó szavai közben lépett a terembe Wekerle Sándor miniszterelnökkel az élén az új kabinet, 14 miniszter. Az új kormányt a baloldal fölállva éljenezte.

Az elnök előterjesztésére a Ház fölhatalmazást adott, hogy a hadsereg hősiességével és győzelmei alkalmából a királynak és Boroevics tábornoknak a magyar nemzet háláját és köszönetét tolmácsolja.

Huszár Károly jegyző felolvassa a királyi kéziratot a kormány kinevezéséről.

(Wekerle programja)

Wekerle Sándor miniszterelnök: A politikai helyzet és a kabinet programja változatlan. A kormánynak a választójog az egyetlen lételem. Ezzel áll vagy bukik. A demokratikus reformokat többé napirendről levenni nem lehet. Elérkezett a jogok általánosításának az ideje. Bizik benne, hogy a választójogot sikerül a parlamentben megoldani és nem lesz kénytelen a nemzetre appellálni, amire különben a fölhatalmazása megvan.

Elősorolja ezután a szociális intézkedések programját. A rokkantak és az árvák hádiségélyét, a közalkalmazottak háborus segélyét fölemelik, a köztisztviselők pragmatiká-

ját készítik. Szóba hozta az idegenek kiutasítását. A belügyminiszter rendeletéről megállapítja, hogy senkivel igazságtalanság nem történt és mindenkivel szemben a legméltányosabb eljárást fogja gyakorolni. Apponyi iskolarendeletere kijelenti, hogy annak célja az egységes állam eszméjének megerősítése volt. Elő kell segíteni az állameszmé megerősítését. Vigyázni kell, hogy a népiskolák államellenes tendenciák fészkevé ne váljanak. A birtokpolitikában a legfontosabb, hogy a föld a salátánk legyen, mert aké a föld, azé az ország. Az államellenes bűncselekmények elkövetőinek földjét igénybe fogják venni. A katolikus autonómiát még az ősszel betervezték.

Kijelenti, hogy a demokratizálódás nemcsak a választójog behozatalában áll. A választójogot a demokrácia jegyében hajtják végre és azután olyan intézményeket kell alkotni, amelyek a nép érdekében vannak. — A gazdasági tárgyalások Ausztriával és Németországgal folyamatban vannak. Apponyi külön álláspontját ők is elfogadták. A megromlott valuta értékének megjavítása elsőrendű feladat.

Az osztrák álmódosásra vonatkozóan kijelenti, hogy illetékes körökben a területi integritásra vonatkozóan elhangzottaknak semmiféle támaszpontjuk nincsen. A viszonyosság alapján követelni fogják, hogy az ilyen törekvéseket a büntetőtörvénykönyv pótlása útján megtorolják.

Külföldi politikájára vonatkozóan kijelenti, hogy azt változatlanul fentartja, egyetértve a külügyminiszterrel s szövetségeseikkel. A reánk kényszerített háborút hódítási törekvésektől menten folytatjuk egészen a békeig. A pápa békeakcióját hálával fogadjuk, de míg ellenségeink békeakciójukat nem nyilatkoztatják ki, a harcot folytatni fogjuk. (Hosszantartó taps és éljenzés.)

(Tisza beszéde)

Tisza István gróf: Örül, hogy Wekerlével a külügyi kérdésben egyetérthet. A béke akkor lesz megköthető, ha ellenségeink belátják, hogy erőfeszítéseik hiábavalók. Aki békét akar, az most összeszorított foggal verekedjék az utolsó csöpp vérig és győzze meg az ellenséget a magyar nemzet győzhetetlenségéről.

Egyetért azzal, hogy felekezeti iskoláinkban hatékonyabbá kell tenni az állami ellenőrzést, bár Apponyi rendeletével annak részleteiben nem ért egyet. Wekerle közgazdasági programját hajlandó támogatni. Tekintettel arra, hogy Wekerle Esterházy választójogi programját magáévá tette, e téren szemben találja magát a miniszterelnök vele. A háboruban való választás tekiismeretlenség volna. Végzetes következménye lehet annak, ha a kormány úgy él a hatalmával, mint azt a legutóbbi esetekben tette.

Fölkiáltások: Benyovszky!

Tisza István gróf: Hajlandó a kormánynak megadni mindent, ami a háború érdekeit szolgálja, de ennek előfeltétele, hogy a hatalmat olyan pártatlansággal kezelje, amint ezt ők tették.

Közbeszólás: Ezt maga sem hiszi!

Tisza István gróf: Kikérem magamnak az ilyen inszINUációt. Sümege ur gondolja meg, hogy mit mond!

Sümege tiltakozik Tisza szavai ellen. — Nem ő szólt közbe.

Fernbach Péter: Én voltam!

Az elnök Fernbachot rendreutasítja.

Tisza István gróf folytatni akarja beszédét.

Justh Gyula közbeszól.

Tisza István gróf: Kérem a képviselő urat, hallgasson meg.

Justh Gyula: Nem akarom magam meghallgatni!

Tisza István gróf: Hát menjen ki a képviselő ur! Ha a kormány kormányzati tevékenységét úgy folytatja, mint eddig, a legmesszebbmenő konzekvenciákat fogjuk levonni. Az osztrák támadásokkal szemben kívánatos mindnyájuk sikraszállása.

A munkapárt hosszasan és lelkesen tapsolt és éljenezte Tiszát.

(A kormánypartok szónokai)

Szentiványi Árpád az egyesült függetlenségi párt nevében bizalmát fejezte ki a kormány iránt.

Pejachevich Tivadar gróf a horvátok nevében csatlakozását jelentette ki a kormányhoz.

Andrássy Gyula gróf Tiszával polemizálva kijelentette, hogy Tisza bukása a parlament győzeleme volt, mert a királyt meggyőzhették, hogy nem Tiszának volt igaza, hanem nekik. Ő magát is nehezen határozza el a háboruban való választásra, de ha ez csakugyan lelkiismeretlenség, Tiszát terhelte a felelősség. A kormány iránt bizalommal van.

Károlyi Mihály gróf kijelenti, hogy miután Wekerle Esterházy választólogi programját magáévá tette, őt is szívesen támogatja.

Szekely Ferenc a demokraták nevében üdvözölte a kormányt és bizalmát fejezte ki iránta.

(Az oláhok szónoka)

Pop C. István (nemzetiségi): Apponyit támadja az iskolarendelet miatt. A románok a leghüségesebb magatartást tanúsították évszázadokon át.

Főkialtás: Mint 48-ban Hora és Kloska!

Pop C. István: A főszolgabírók most esendőfedezettel járnak be a falvakat, hogy rébíriák a románokat, mondjanak le iskoláikról. A mindenkori kormányokat támogató románok körében ez nagy elkeseredést szült. Nincs bizalommal a kormány iránt.

Szabó István (nagyatádi) a kisgazdapárt és Giesswein Sándor a keresztényszocialista párt nevében üdvözölte az új kormányt.

A kormány-nyilatkozat fölötti vita befejezése után az interpellációs könyvet olvasták föl, mire az ülés 9 órakor véget ért.

HIREK

A bolgár királyné meghalt. Szófiából táviratozzák: Ferdinánd bolgár király felesége, Eleonora királyné, ma meghalt. Eleonora királyné második felesége volt Ferdinánd királynak, akinek gyászában a központi hatalmak országainak népei osztoznak.

Debreceni tisztek kitiintetése. A király Deutsch Izidor dr. 3. honvédgyalogezredbeli ezredorvosnak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a hadidisztitménnyel és kardokkal, Winkler Jenő 39. gyalogezredbeli főhadnagynak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét a hadidisztitménnyel, Riskó Rezső 39. gyalogezredbeli főhadnagynak a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadidisztitménnyel és kardokkal, Sebestyén Sándor 2. honvédhuszárezredbeli állatorvosnak a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta, egyben megparancsolta, hogy Sorger-Domenigg Albin 16. huszárezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dicső elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett újól, Vecsey Jenő, Szélesi Ödön és Faragó József 3. honvédgyalogezredbeli, Karap Géza népfőlkelő hadnagyoknak a legfelsőbb dicső elismerés a kardok egyidejű adományozása mellett, id. Szalontai Nagy B. la 3. honvédgyalogezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicső elismerés tudtul adassék.

Nagy Endre művészestélye. Debrecen nagy művészeti eseménye, a Weszprémy Zoltán főispán védnöksége alatt szombaton az Arany Bikában megtartandó hadijótékonyestély, igen nagyszerűnek ígérkezik. A társadalom előkelőségeinek nagyrésze biztosította már megjelenését, ami a közreműködő Nagy Endrének, Párdy Armandnak és Sergh Mariskának igen meleg ünneplést és Debrecen város rokkant hőseinek jelentékeny segélyt biztosít. — Az estély részletes műsorát holnapi számunkban közöljük. Jegyek Csillag Artur könyvkereskedésében (városháza) válthatók.

Halmagyi dívatházában leányka ruhák minden kivitelben és nagyságban, nagy választékban.

Osztálysorsjáték. Budapesti tudóstónk jelenti: Az osztálysorsjáték mai húzásán

80,000 koronát nyert: 31415;
10,000 koronát nyertek: 1323 55706
67021 75398;

5000 koronát nyertek: 54439 99873;
2000 koronát nyertek: 1161 4084 10588
12449 18100 22997 26999 31084 32290 33249
34186 47057 55957 60667 67478 72603 74974
75480 77726 79014 81799 85596 86208 87586
91597 92581 98417 99311 100493 101153
105777 109240.

Azonkívül kihúztak 1000, 500 és 200 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

Goldstein Piroska szabászati és varró iskolájában (Szent Anna-utca 32.) a hó 10-én egy szabászati kurzus veszi kezdetét. Beiratások erre a kurzusra naponta 12-1 óráig.

Tégla árverés.

A Czeising-telepen levő Alföldi tégl- és agyagipar részvénytársasági telepen **1917 évi szeptember hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor** körülbelül egy fél millió kiégetett jó minőségű téglát fognak készpénz fizetés mellett elárverezni.

Veszdünk
továbbig, használt, nélkülözhetetlen saját gyártmányú **ellenőrző pénztárakat**. Ha pénztártét elakarja adni, akkor tudakolja előbb nálunk.
National Registrierkassen Gesellschaft m. b. H.
Wien, VII., Siebensterngasse 31.

18321/1917.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező, a monostori erdő vágásanyagának kitermeléséhez a múlt évben az orosz hadifoglyok részére lakásul épített keményfából készült barakkok közül három barakknak faanyagát **folgy hó 18-án, Monostoron**, a helyszínén nyilvános árverés útján, egyenként eladás alá bocsátja. Egy-egy barakk faanyagának mennyisége, hozzávetőleges számítás szerint is, 15 köbméter akác szerzőszámára és 44 ürköbméter hasított tűzifára tehető, mely mennyiség értéke: a szerzőszámát köbméterenként 25 koronával, a tűzifát ürköbméterenként 12 K 50 fillérjével számítva 925 koronára tehető.

Ez az összeg képezi a kikiáltási árat, melyen alul egy-egy barakk eladatni nem fog.

Vevő köteles az eladott, illetve árverésen megvett barakkokat szétzedetni, az ott levő talajt simára egyengetni, a hulladékot elégetni s a megvett faanyagot az árverés után legkésőbb 15 napon belül elszállítani.

Az árverelni akaróknak figyelmébe ajánlatik, hogy az eladásra kerülő barakkok iparvasut közelében vannak. A faanyagok iparvasuton beszállítása iránt a Helyi Vasut r.-t. igazgatóságánál lehet megegyezésre lépni.

A vételár az árverés helyén, a monostori erdőben azonnal kifizetendő.

Debrecen, 1917 szept. hó 10-én.
Városi Tanács.

Apró hirdetősek.

Apró hirdetősek egyszerű beiktatása tíz szőlő egy korona. Minden további szó tíz hüér. A vasárnap szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szőlő egy korona husz hüér. Minden további szó tíz szőlő hüér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Zálogcédulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliánt ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

National- kasszát legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Pipere szappanok

legjobb minőségben nagy választékban érkeztek és napi áron kaphatók míg a készlet tart. Gröz Nagy Ferenc pipere és illatszert raktárában — Aranyegyszereu gyógy-szertár Színház mellett.

Eladó a Péterfia-u. 16. sz. ház — három nagy modern lakással — egy hivatal helyiséggel. Értekezhetni Porozsly-ut 1. sz.

Csemege szőlőt bármily mennyiségben vesz Klein Antal és Tsa Piac utca 61. csemege-fizlet.

Eladó a Nádor-utca 4. sz. 931 öles telek közvetlen az István-gözmalom mellett. Két szoba, konyha, verandából álló egyszerű laképülettel, csinos előkerttel, szivattyúskattal. Cím a kiadóhivatalban.

Mitjani Imakönyvek kaphatók — Csokonai könyvkereskedésben, Szentaanna u. 1.

Eladó hordók. 20 db eladó legnagyobbak 7 htl., legkisebb 3 htl. Nagy Móríczenánál, Vértes, Bihar vm.

Eladó 30 db debreceni ipar és kereskedelmi bank részvény és 9 db debreceni első tak. pénztár részvény. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó földek. Az Ondódon 3 hold 1020 ö és a Csucsán 8 hold föld eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó a Varga-utca 30. sz. sorokház. Cím a kiadóhivatalban.

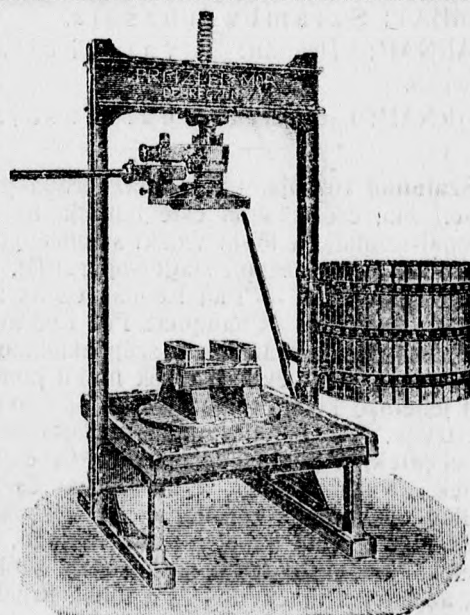
Eladó vagy használtbérbe kiadó: Ujkert, Andrási-ut 40. szám alatt lévő 1 holdas teljes termelésben lévő szőlő 1 szobás lakóházzal, borház szivattyúskattal ellátva. Jó fizetési feltételeket biztosítunk. A katonai barakok és villamos megálló mellett. Értekezhetni Debreceni Ga-dák Bankjárnál, Kor-suth utca 17.

Paradicsomot

veszdünk minden mennyiségben.
DEBRECZEN SZ. KIR. VÁROS
KÖZELLÁTÁSI HIVATALA.

Telefon: 163.

Telefon: 163.

Preizler Mór

legújabb szabadalmazott **Ursus-borsajtója** acélgolyós csapágy és kifordítható kosárral, kapható minden nagyságban **Boldogfalva-utca 6.** Régi Ursus-sajtók golyós csapágyakkal felszerelhetők.